

Kennis over water dreigt te verdampen

Nog nooit is er in verkiezingsprogramma's en debatten zoveel aandacht besteed aan waterschappen. Dat lijkt goed nieuws voor waterschappen en waterbeheer, maar de politieke inzet is helaas niet gericht op een duurzame en kwalitatieve ontwikkeling. En dat terwijl ons land in vele opzichten sterk afhankelijk is van een effectief georganiseerd waterbeheer, meent Robbert Coops.

Leven met water is voor ons land weliswaar vanzelfsprekend, maar ook riskant. Meer dan de helft van het oppervlak is blootgesteld aan reële overstromingsrisico's, meer dan een kwart ligt onder de zeespiegel. Om een indruk te geven: er is in de loop der tijden voor meer dan tweehonderd miljard euro achter de vaderlandse dijken geïnvesteerd. Ondanks de lange historie en investeringen in het huidige stelsel van dijken, duinen en natte infrastructuur is een veilig en duurzaam leven met water nog allerminst gegarandeerd en dat is toch - gelet op de mondiale klimaatontwikkelingen - op zijn minst verontrustend.

Doorpakken

Het verkiezingsprogramma van de Christen Unie constateert op basis van deze aannames dat er de komende decennia fors geïnvesteerd moet worden in adequaat en duurzaam georganiseerde vormen van waterbeheer. Ook andere politieke partners laten zich niet onbetuigd. Doorpakken met

Deltawet en Deltaprogramma luidt het credo van GroenLinks. Ook de VVD gaat - zij het met enige relativering waar het gaat om de klimaatcijfers - akkoord met de Deltawet en de hoogwaterbeschermingsprogramma's van het huidige kabinet. De PvdA vindt een betere bescherming van de kust hoogst noodzakelijk. Min of meer hetzelfde zegt ook het CDA. Werken aan veilige dijken en verbeterde kustwering heeft bij hen prioriteit om rampen als gevolg van extreme weersomstandigheden, bodemdaling en zeespiegelstijging te voorkomen. De Deltawet zou hiervoor de wettelijke basis moeten vormen. Rivieren moeten meer ruimte krijgen. Een vergelijkbare opvatting bestaat bij D66. De nationale waterhuishouding zal opnieuw moeten worden ingericht, er zal meer ingezet moeten worden op innovatieve sanities en een snelle herinrichting van watergangen is al evenzeer noodzakelijk om ons land te beschermen tegen de gevolgen klimaatverandering zoals voorgesteld in huidige hoogwaterbeschermingsprogramma en de Deltawet. Een rondgang langs de redelijk met elkaar overeenstemmende opvattingen van de politieke partijen leert dat deze voor een belangrijk deel geïnspireerd zijn door de adviezen van de Deltacommissie. Dat advies heeft onder andere geleid tot een Nationaal Waterplan, een Deltafonds en een Deltacommissaris in de persoon van Wim Kuijken. Nu - ook onder impuls van de verkiezingsretoriek en de financiële crisis - gaat de actuele discussie plotseling nauwelijks meer over de kwaliteit en duurzaamheid van het waterbeheer - waar het toch eigenlijk over zou moeten gaan,

maar vooral over de vermeende kwetsbaarheid van het bestuurlijke systeem. De positie van waterschappen staat daardoor plotseling ter discussie. Staatkundig en organisatorisch is dat een boeiend onderwerp, maar gelet op de actuele sense of urgency zijn andere vraagstukken op het gebied van waterbeheer veel relevanter. Of zouden dat moeten zijn. Immers, nieuwe wetgeving is nog redelijk vaag, de wens om te investeren vindt nog weinig gehoor, het waterbewustzijn is laag - ondanks het overtuigende advies van de commissie Veerman - en onderzoek en onderwijs op dit terrein vallen internationaal gezien nauwelijks op. De aanwezige kennis en de noodzakelijke innovaties op watergebied zijn langzamerhand aan het verdampen.

Dringend appel

Kortom, aanleiding(en) genoeg voor een dringend appel op politieke partijen en het toekomstige kabinet om hoog in te zetten op het terrein van waterbeheer. Structurele aandacht voor en investeringen in water zijn noodzakelijk voor de toekomst van ons land. Water is geen probleem, maar vormt juist de drijfveer voor duurzame ontwikkeling.

Drs. Robbert Coops, Sociaal geograaf en strategisch adviseur bij Schuttelaar & Partners

Op donderdagochtend 3 juni 2010 organiseren ingenieursbureau MWH, de Unie van Waterschappen en Schuttelaar & Partners in het internationale perscentrum Nieuwspoor in Den Haag een politiek debat over het waterbeheer, waar onder andere de woordvoerders van CDA, VVD, D66 en Christen Unie met elkaar in debat gaan.

